

1. Stručná charakteristika vývoje zahraničního obchodu České republiky v roce 2006

1.1. Hlavní rysy vývoje zahraničního obchodu České republiky

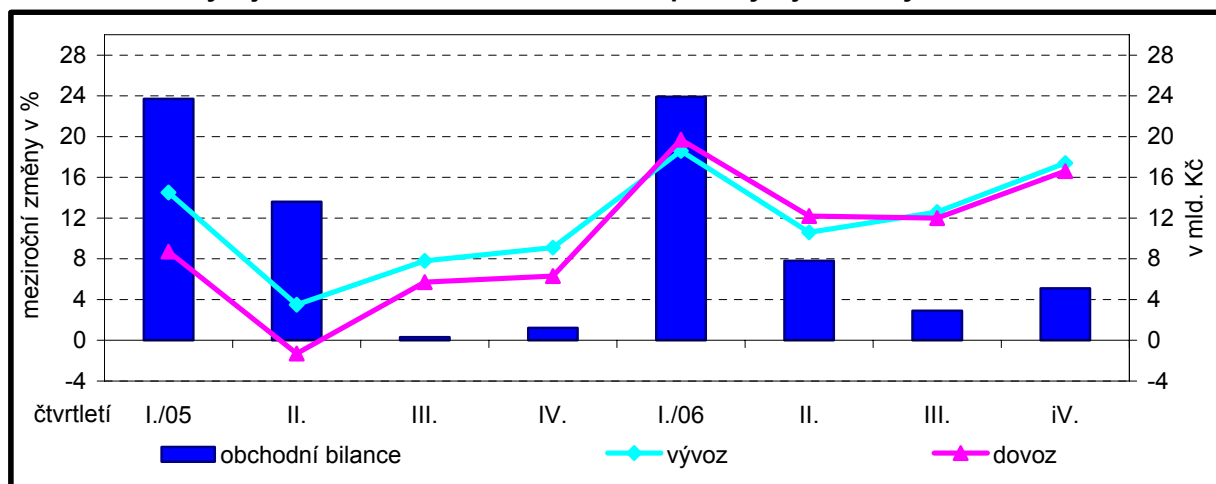
- Výsledky zahraničního obchodu v roce 2006** V roce 2006 pokračoval příznivý vývoj zahraničního obchodu¹. **Docílené výsledky byly nejlepší za dobu existence samostatné České republiky.** Obrat zahraničního obchodu dosáhl rekordní hodnoty 4 249,4 mld. Kč, která byla v porovnání s rokem 2005 o 14,9 % vyšší a proti roku 1993 vzrostla více než 5 krát. **Podruhé v historii České republiky byl celoroční vývoz vyšší než celoroční dovoz a bilance zahraničního obchodu skončila (stejně jako v roce 2005) přebytkem².** V roce 2006 proti roku 1993 se vývoz na 1 obyvatele zvýšil na více než pětinasobek³, podíl České republiky na světovém vývozu se významně posílil⁴.

Tabulka č. 1 Vývoj zahraničního obchodu České republiky

	Obrat	Vývoz	Dovoz	Obchodní bilance
Celkem, v mld. Kč 2005	3 698,6	1 868,6	1 830,0	38,6
2006	4 249,4	2 144,6	2 104,8	39,8
- změna 2006 proti 2005	+ 550,8	+ 276,0	+ 274,8	+ 1,2
Index 2006/2005	114,9	114,8	115,0	103,1

- Vývoj v jednotlivých čtvrtletích roku 2006** Dvouciferný růst (i když diferencovaný) provázel vývoz i dovoz ve všech čtvrtletích roku 2006 stejně jako pro všechna čtvrtletí roku 2006 byla charakteristická převaha hodnoty vývozu nad hodnotou dovozu. Přírůstky vývozu i dovozu podpořil hlavně vývoj v 1. čtvrtletí 2006, kdy vývoz meziročně vzrostl o 18,6 % a dovoz byl meziročně vyšší o 19,7 %. Nejvyšší přebytek obchodní bilance byl též zřejmý v 1. čtvrtletí 2006, kdy krytí dovozu vývozem činilo 104,9 % (za celý rok 2006 dosáhlo 101,9 %), nejnižší pak ve 3. čtvrtletí 2006 (100,6 %).

Graf č. 1 Vývoj zahraničního obchodu České republiky v jednotlivých čtvrtletích

¹ Všechny údaje jsou (pokud není jinak uvedeno) v běžných cenách. Údaje za rok 2005 jsou definitivní podle uzávěrky k 28. srpnu 2006 a údaje za rok 2006 jsou definitivní podle uzávěrky k 28. srpnu 2007. Publikované údaje jsou včetně dopočtů.

² Vývoj bilance zahraničního obchodu od vzniku České republiky do roku 2006 (v mld. Kč):

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obchodní bilance	-4,5	-39,5	-99,6	-153,0	-150,4	-80,2	-64,4	-120,8	-117,4	-70,8	-69,8	-26,4	38,6	39,8
- meziprocentní změny		-35,0	-60,1	-53,4	2,6	70,2	15,8	-56,4	3,4	46,6	1,0	43,4	65,0	1,2

³ V roce 2006 dosáhl vývoz na 1 obyvatele 208,9 tis. Kč proti 182,6 tis. Kč v roce 2005 a 40,8 tis. Kč v roce 1993.

⁴ V porovnání s rokem 1993 se v roce 2006 více než zdvojnásobil a představoval (podle odhadu) přibližně 0,79 %.

⁵ Čína, KLDR, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam.

• Změny v teritoriální a zbožíové struktuře zahraničního obchodu v roce 2006

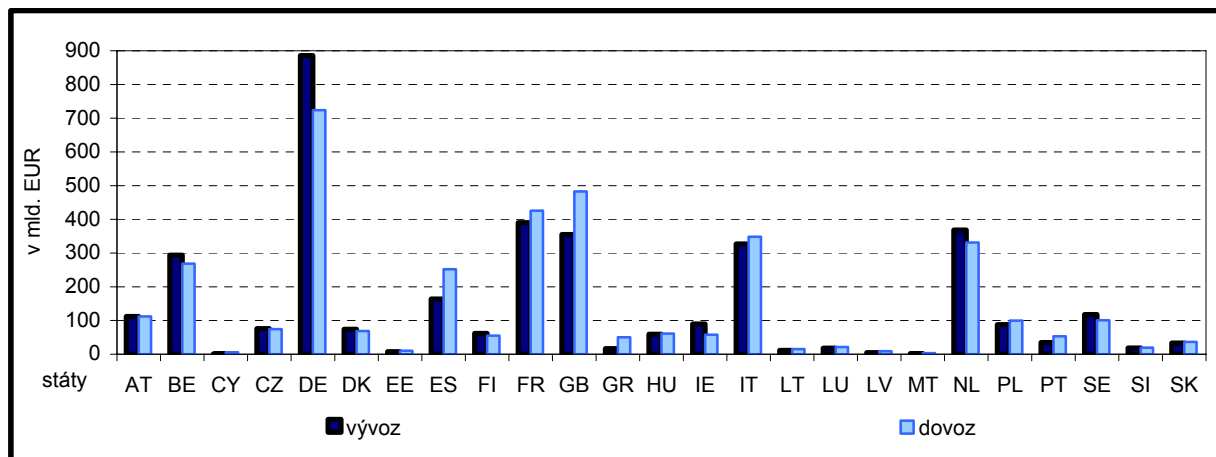
V teritoriální struktuře zahraničního obchodu České republiky v roce 2006 poněkud oslabily dominující postavení státy EU⁵, jejichž podíl na obrátu zahraničního obchodu klesl ze 77,6 % v roce 2005 na 77,1 % v roce 2006, a zastoupení snížily i rozvojové ekonomiky, a to ze 4,6 % v roce 2005 na 4,4 % v roce 2006. V celkových zahraničně obchodních vztazích mírně posílily svoji pozici ostatní státy⁶, Společenství nezávislých států a evropské tranzitivní ekonomiky (celkově o 1,1 % v roce 2006 proti roku 2005). V komoditní skladbě českého vývozu vzrostla pozice strojů a dopravních prostředků z 50,8 % v roce 2005 na 53,2 % v roce 2006, a to na úkor všech ostatních tříd SITC, ve zbožíové struktuře českého dovozu se zvýšil podíl strojů a dopravních prostředků (z 40,3 % v roce 2005 na 41,4 % v roce 2006) a minerálních paliv, maziv a příbuzných materiálů (ve stejném období z 9,2 % na 9,5 %).

1.2. Porovnání vývoje zahraničního obchodu České republiky s vývojem zahraničního obchodu jednotlivých států Evropské unie

• Konfrontace vývoje zahraničního obchodu České republiky s vývojem zahraničního obchodu jednotlivých států EU v roce 2006

Dynamika zahraničního obchodu České republiky byla v roce 2006 ve srovnání s vývojem zahraničního obchodu ve státech EU jako celku i s novými členskými státy EU příznivější. Podle předběžných údajů Eurostatu⁷ vzrostl v roce 2006 na bázi EUR meziročně v průměru vývoz států EU o 11,5 % (EU 15 o 10,7 %) a dovoz států EU o 12,9 % (EU 15 o 12,2 %). Celkový vývoz EU v roce 2006 dosáhl 3 607,4 mld. EUR a celkový dovoz EU v roce 2006 činil 3 698,1 mld. EUR. Vývoz 10 nových členských států EU byl v průměru v roce 2006 meziročně vyšší o 20,7 %, dovoz těchto států v roce 2006 meziročně vzrostl o 20,5 %. Podíl 10 nových členských států EU na celkovém vývozu EU vzrostl z 7,7 % v roce 2005 na 8,3 % v roce 2006 a na celkovém dovozu se ve stejném období zvýšil z 8,5 % na 9,0 %. Obchodní bilance států EU skončila v roce 2006 schodkem 90,7 mld. EUR, který byl proti roku 2005 o 51,3 mld. EUR vyšší, a bilance obchodu 10 nových členských států EU deficitem 33,0 mld. EUR, jenž se proti roku 2005 prohloubil o 5,2 mld. EUR. Česká republika jako jedna z mála členských států EU (9) a jako jediná z nových členských států EU vykázala v roce 2006 kladné saldo zahraničního obchodu.

Graf č. 2 Zahraniční obchod jednotlivých států EU v roce 2006

• Postavení vybraných států EU na celkovém

Největší část zahraničního obchodu států Evropské unie se koncentruje na Německo, které se v roce 2006 na celkovém vývozu států EU podílelo téměř jednou čtvrtinou (24,5 %) a na celkovém dovozu států EU necelou jednou pětinou (19,6 %). Druhou pozici ve vývozu států EU obsadila v roce 2006 Francie

⁵ Podle členské základny EU v roce 2006, tj. 25 členských států EU - Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko.

⁶ Čína, KLDK, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam.

⁷ Viz Euro-Indicators, News Release č. 42/2007 – 22 March 2007.

**zahraničním
obchodu
států EU 25
v roce 2006**

(10,8 %) následovaná Nizozemskem (10,2 %), Spojeným královstvím (9,8 %), Itálií (9,1 %) a Belgií (8,1 %), v dovozu států EU druhé nejsilnější zastoupení mělo Spojené království (13,1 %) následované Francií (11,5 %), Itálií (9,4 %), Nizozemskem (9,0 %) a Belgií (7,6 %). **Z nových 10 členských států Evropské unie připadl největší podíl z celkového vývozu států EU i z celkového dovozu států EU na Polsko (2,4 % a 2,7 %), které následovala Česká republika (2,1 % a 2,0 %).**

• **Obchodní
balance
jednotlivých
států EU
v roce 2006**

Záporné saldo zahraničního obchodu států EU bylo v roce 2006 vyvoláno schodkem obchodní balance u převažujícího počtu členských států EU. Pouze u 9 států EU skončila v roce 2006 obchodní balance přebytkem (i když značně rozdílným), a to v celkové výši 272,6 mld. EUR. Přebytek obchodní balance docílily Německo (161,9 mld. EUR – krytí dovozu vývozem činilo 122,4 %), dále pak Nizozemsko (36,8 mld. EUR), Irsko (31,7 mld. EUR), Švédsko (16,7 mld. EUR), Belgie (12,3 mld. EUR), Finsko (6,5 mld. EUR), Dánsko (5,1 mld. EUR), Česká republika (1,5 mld. EUR) a Rakousko (0,1 mld. EUR). Ze 16 států EU, jejichž zahraniční obchod skončil v roce 2006 schodkem, lze uvést vysoké pasivum u Spojeného království (128,0 mld. EUR - vývoz kryl dovoz ze 73 %), dále pak Španělska (88,4 mld. EUR), Francie (35,6 mld. EUR), Řecka (33,7 mld. EUR) a Itálie (21,4 mld. EUR).

Graf č. 3 Obchodní balance jednotlivých států EU v roce 2005 a 2006

